

SXEDIO-B.42

15.7.1974-14.8.1974: ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΗ ΕΙΣΒΟΛΗ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

Στις **15 Ιουλίου 1974** τα τανκς κύλησαν στους δρόμους της Λευκωσίας και αργότερα ολόκληρης της Κύπρου.

Οι χουντικοί της Αθήνας με τους εδώ πράκτορες τους, την ΕΟΚΑ Β, διενήργησαν πραξικόπημα εναντίον του Προέδρου Μακαρίου με στόχο την ανατροπή του.

Το πραξικόπημα είχε τις ρίζες του βαθειά στο κατεστημένο της χούντας που ανήλθε στην εξουσία το **1967** με ένα άλλο πραξικόπημα που έβαλε την Ελλάδα στο γύψο, όπως συνήθιζε να δηλώνει ο πρώτος δικτάτορας Γεώργιος Παπαδόπουλος.

Ωστόσο αργότερα, οι χουντικοί της Αθήνας, ανέτρεψαν, τον Νιόβρη του **1973** τον Γεώργιο Παπαδόπουλο.

Επικεφαλής ήταν ο Διοικητή της Στρατιωτικής Αστυνομίας (ΕΣΑ) Δημήτριος Ιωαννίδης, ένας άνθρωπος που μισούσε παθολογικά τον Πρόεδρο Μακάριο και δεν το απέκρυβε με κανένα τρόπο.

Ο Ιωαννίδης δεν δίστασε να στραφεί και εναντίον του Προέδρου Μακαρίου.

Στα πρώτα στάδια έθεσε υπό τον απόλυτο έλεγχο του την παράνομη οργάνωση ΕΟΚΑ Β που ίδρυσε ο Γεώργιος Γρίβας μετά τη μυστική άφιξη του στο νησί το **1971** με τη δικαιολογία ότι θα άρχιζε αγώνα για την Ένωση.

Στη συνέχεια διέβρωσε το κράτος με τη βοήθεια και των Ελλήνων αξιωματικών που υπηρετούσαν στην Εθνική Φρουρά και έρριξε την Κύπρο στη δίνη εμφυλίου πολέμου.

Στο διάστημα αυτό η ΕΟΚΑ Β, που στη διάρκεια της ηγεσίας του Γεώργιου Γρίβα προέβη σε απαγωγές πολιτών, κατέστρεψε κυβερνητικές περιουσίες και περιουσίες πολιτών και σκόρπισε γενικά τον τρόμο και τον πανικό, οργίαζε και έβαφε, όλο και

περισσότερο, τα χέρια της με αίμα αθώων πολιτών και υποστηρικτών της Κυπριακής Κυβέρνησης.

Η κρίση κορυφώθηκε τους επόμενους μήνες και ο Μακάριος αποφάσισε να βγει ανοικτά για να καταγγείλει την παράνομη δραστηριότητα της χούντας στο νησί προειδοποιώντας ύστερα από φήμες που άρχισαν να κυκλοφορούν για τον κίνδυνο πραξικοπήματος ότι μια τέτοια ενέργεια θα σήμαινε εισβολή της Τουρκίας.

Η καστίασταση πήγαινε από το κακό στο χειρότερο και ο Μακάριος αποφάσισε να μειώσει τον αριθμό των Ελλήνων αξιωματικών που υπηρετούσαν στην Εθνική Φρουρά απ' όπου μπορούσαν να ενισχύσουν τη δράση της παράνομης οργάνωσης, αλλά η χούντα αντίδρασε επισπεύδοντας τα σχέδια της για τις **15 Ιουλίου 1974** και προχώρησε σε πραξικόπημα βυθίζοντας το νησί στο αίμα και την καταστροφή.

Όμως τα χειρότερα θα ακολουθούσαν γιατί η Τουρκία που περίμενε αυτή την ευκαιρία, έθεσε σε εφαρμογή, μέσα σε μια εβδομάδα τα σχέδια της που κατάρτιζε από πολλά χρόνια πριν, και εισέβαλε στο νησί και κατέλαβε σε δυο φάσεις (**20-22.7.1974** και **14-16.8.1974**) το **37%** του κυπριακού εδάφους και εκτοπίζοντας **200** χιλιάδες Έλληνες κυπρίους που κατέστησαν πρόσφυγες στην ίδια τους την πατρίδα.

Το "Χρονικό για το πραξικόπημα και την τουρκική εισβολή" δίνει σε συνέχειες μια πολύ σαφή εικόνα της κατάστασης που προηγήθηκε του πραξικοπήματος και για το τι ακολούθησε (Φάκελοι **SXEDIO.N90- N99**).